
FRANÇOIS FELIX TISSERAND.

De wetenschappelijke wereld, Frankrijk vooral, werd onlangs diep getroffen door het plotseling overlijden van den directeur van het observatorium te Parijs, den heer TISSERAND; nog op Maandag, den 19den October, had hij deelgenomen aan een diner bij gelegenheid van het teekenen van het huwelijkscontract van den zoon zijns voorgangers, admiraal MOUCHEZ, en den volgenden morgen werd hij door een beroerte getroffen. Door zijn dood lijdt de wetenschap, met name de sterrekunde, een onherstelbaar verlies, dat vooral zal gevoeld worden door het personeel, aan genoemd observatorium verbonden, dat nu

tweemaal binnen een tijdsbestek van vier jaar, van zijn chef werd beroofd.

TISSERAND bereikte slechts den leeftijd van 51 jaar. Den 15den Januari 1845 in Côte d'Or geboren, promoveerde hij in 1868 te Parijs in de natuurwetenschappen en verbond zich onmiddellijk daarop als adsistent-waarnemer aan de sterrewacht, die hij gedurende zijne laatste levensjaren zou dirigeren. In 1873 werd hij benoemd tot directeur van het observatorium en hoogleeraar in de sterrekunde aan de universiteit te Toulouse en tien jaren later tot hoogleeraar in de theoretische sterrekunde te Parijs. In deze laatste hoedanigheid hield hij in de Sorbonne de serie lezingen, die geleid heeft tot zijn *Traité de Mécanique céleste*, waarvan het eerste deel in 1888 verscheen en het vierde, dat het laatste zijn zou, zoo goed als persklaar is. In dit werk vindt men eene verzameling van methoden, die uitmunt door elegante ontwikkeling der formules zoowel als door de kritische behandeling van datgene, wat in de verschillende onderdeelen der wetenschap door de meest bekende geleerden is geleverd. In 1874 nam hij deel aan de expeditie, die, onder leiding van den heer JANSSEN, in Japan den overgang van Venus waarnam.

In 1892, na den dood van admiraal MOUCHEZ, werd TISSERAND aangesteld als directeur van het observatorium te Parijs en daardoor als vanzelf voorzitter van het *Comité permanent*, waaraan de zorg voor het ontwerpen van de *Carte du Ciel*, dat is: van de photographische afbeelding des hemels, is toevertrouwd. Met al de kracht, die in hem was, heeft hij gearbeid om dit lievelingsdenkbeeld zijns voorgangers te verwezentlijken. Onder zijne leiding werd een bureau opgericht voor het uitmeten der negatieven, werden nieuwe instrumenten aangeschaft, geschikt om het beoogde doel te bereiken. En moge hij gedurende zijn kort beheer misschien niet volkomen de gelegenheid hebben gehad om ook in deze zijne nieuwe betrekking zich in zijn volle kracht te toonen, hij heeft, haar vervullend, meer dan genoeg gedaan om de op hem gevallen keuze te rechtvaardigen en het pad te bereiden voor dengene, die na hem komen zal.

TISSERAND was sedert 1878 lid van de *Academie de Sciences*, sedert 1881 buitenlandsch lid van de *Royal astronomical Society*.